

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов.

**Курсова робота з методики навчання
французької мови на тему:**
«Зміст і форми позакласної роботи з французької мови в 6 класі»

студентки групи Соф 02-19
педагогічного факультету романо-
германської та української філології
освітньої програми Іноземні мови та
літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(французька мова і друга
західноєвропейська мова)
за спеціальністю 0.14 Середня освіта
Кіщук Ольги Володимирівни
Науковий керівник: проф. Майєр Н. В.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

_____ Майєр Н. В.
(підпис)

_____ Бігич О. Б.
(підпис)

_____ Коваль Т. І.
(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІСТУ І ФОРМИ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У 6 КЛАСІ	5
1.1. Сутність позакласної роботи з французької мови у школі	5
1.2. Позакласна робота у 6 класі з французької мови	11
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ З ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ У 6 КЛАСІ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	14
2.1. Організація дослідження та його методи	14
2.2. Аналіз отриманих результатів	16
ВИСНОВКИ	22
АБСТРАКТ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
Додаток 1	28

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що в сучасному світі з розвитком комп'ютерних технологій, засобів передачі інформації та засобами спілкування, питання організації освітнього процесу під час вивчення іноземної мови є надзвичайно важливим в силу того, що повноцінно жити в новітньому світі без знання кількох міжнародних мов стає складно. Так, традиційне навчання за допомогою посібників та підручників віджило себе та вже не дозволяє отримувати ефективних результатів та покращувати успішність учнів. Зокрема, школярі не сприймають позитивно навчальну інформацію подану таким чином, адже їх цікавлять інші форми, де сприймання буде через перегляд яскравої візуальної інформації та за допомогою аудіо-, відео- матеріалів. Тобто питання постає у тому, що сучасних учнів необхідно зацікавити та мотивувати їх до вивчення іноземної мови.

Саме тому значна увага приділяється зараз позакласній роботі, яка спрямована на розвиток у дитини певних вмінь та навичок за межами навчального кабінету. При цьому така робота має виховний, естетичний, просвітницький характер, а не лише націлена на формування у дитини певного комплексу знань. Відповідно до цього, дана тема дослідження є актуальною.

Об'єкт дослідження – процес організації позакласної роботи з французької мови у закладах загальної середньої освіти.

Предмет дослідження – зміст і форми позакласної роботи з французької мови в 6 класі.

Мета дослідження – теоретично та практично розкрити зміст та форми позакласної роботи з французької мови в 6 класі. Відповідно до мети було поставлено наступні завдання дослідження:

- проаналізувати наукові праці з теми дослідження;
- розкрити сутність позакласної роботи у школі;
- описати позакласну роботу у 6 класі з французької мови;

- охарактеризувати організацію дослідження та його методи;
- проаналізувати отримані результати.

Методи дослідження. У роботі були використані теоретичні методи дослідження (описовий, аналізу і синтезу, узагальнення, порівняння) та емпіричні (спостереження, опитування, анкетування).

Наукова новизна полягає у тому, що було досліджено організацію позакласної роботи з французької мови у 6 класі. Також було удосконалено знання про сутність позакласної роботи; покращено розуміння змісту і форм позакласної роботи.

Практичне значення полягає у розробці тих позакласних заходів, які будуть найбільш доцільні для учнів 6 класу. На основі проведеного дослідження можна говорити про ефективність тих чи інших форм та методів позакласної роботи для учнів даної вікової категорії. Отримані результати будуть корисні для адміністрації шкіл, вчителів французької мови, батьків та дітей, методистів навчальних закладів.

Структура курсової роботи. Курсова робота складається із вступу, двох розділів із підрозділами, висновків, abstract, списку використаних джерел із 22 позиції. Загальний обсяг роботи становить 30 сторінок, з них основного тексту - 21 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІСТУ І ФОРМИ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У 6 КЛАСІ

1.1. Сутність позакласної роботи з французької мови у школі

Позакласна робота з французької мови має неабияке значення не тільки в покращенні комунікативних навичок учнів, а й допомагає розширити кругозір учнів в цілому. За допомогою проведення позакласних заходів можна досягти більш дружньої атмосфери в класі, а також вибудувати довірливі стосунки між вчителем та учнями.

Нині відсутнє єдине визначення поняття «позакласна робота», тому дослідження даного поняття присутнє у багатьох працях вітчизняних дослідників. Вони звертають увагу на форми позакласної роботи, напрямки, а також на особливості інтеграції їх у навчальний процес.

Так, як вважає вчена Л. Базильчук позакласною роботою є «цілеспрямована навчально-виховна робота зі школярами, що її організують і здійснюють вчителі, вихователі в різних школах в позаурочний час» [1, с. 6]. Вона пропонує провести конкурс-вікторину для покращення знань учнів з французької мови. Цей захід найбільш доречний для учнів 6 класу. Конкурс - вікторина «Savez-vous la France» (позакласний захід з французької мови), мета якого є автоматизація засвоєних навичок (як у галузі суто лінгвістичної - граматики, словотворення, семантика, так і в лінгвокраїнознавчому аспекті - здобуття знання про країну мови, про її культуру, традиції, досягнення, про її героїв тощо), дозволяє не просто перевірити наскільки учень сильний у французькій мові та ерудований у французькому країнознавстві, а й може (має) стати джерелом нової, раніше незнайомої інформації.

Дослідник В. Вербицький визначає дане поняття як «систему організованих і цілеспрямованих занять, які проводяться в позаурочний час для розширення й поглиблення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності,

індивідуальних здібностей і нахилів учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення корисного відпочинку» [3, с. 3]. Він вважає, що позакласний захід з французької мови, як другої іноземної, розроблений для учнів 6 класу з метою розширити їх світогляд та уявлення про культуру, звичаї й традиції святкування зокрема свята святої Катерини у Франції, розвивати комунікативні, лінгвістичні та соціокультурні компетентності учнів.

Як вважає дослідниця О. Пархоменко «позакласна робота» це «виховна робота, яка проводиться класним керівником і вчителем з учнями своєї школи в поза навчальний час» [10, с. 135]. На її думку, що позакласна робота з французької мови допомагає задовольнити потребу та зацікавити учнів у неформальному спілкуванні під час проведення позакласних заходів. При цьому позакласна робота виступає так званим продовженням навчальної діяльності у школі та у результаті формує єдиний навчально-виховний процес.

Така робота, перш за все, будується на принципах зв'язку навчання з реальним життям, знайомить учнів з успішними людьми, представляє їм події, які відбуваються в її країні та за її межами. Також, в позакласній роботі існує принцип комунікативної активності. Він дає змогу використовувати при роботі різні види діяльності в яких можуть поєднуватися як індивідуальні, так і групові форми взаємодії між учнями (комунікація чи звичайне листування з друзями із закордону, участь у різних гуртках та ін.).

Дослідник Л. Девіс під позакласною роботою розуміє «діяльність, яка за своїм змістом виходить за межі обов'язкових навчальних програм, здійснюється у вільний від навчання час, організується на основі добровільності, самодіяльності і самоврядування учнів» [17, с. 6]. При цьому врахування вікових особливостей учнів та їх рівня мовної підготовки, забезпечення наступності позакласної діяльності і уроків французької мови створюють сприятливі умови для вирішення практичних, загальноосвітніх та виховних завдань.

Можна також сказати, що принцип міжпредметних зв'язків досить добре використовується у позакласній роботі з французької мови. Під цим принципом

розуміють єдність кінцевої мети навчально-виховного процесу під час класної роботи з формуванням всебічно розвиненої особистості. Позакласна робота з дисципліни, що проводиться вчителями французької мови у загальноосвітніх навчальних закладах, сприяє успішній реалізації цілей навчання, використання сучасних технологій навчання, а також використання методу проєктів у позаурочній діяльності учнів [16, с. 17; 15, с. 240]

Інтелектуально-пізнавальна діяльність має особливу значущість у шкільному віці, бо саме в цей період учні вчаться пізнавати широкий світ. А різні позакласні та виховні заходи, які проводять у школі тільки позитивно сприяють цьому процесу.

Інколи трапляється так, що учні проявляють краще свої сильні сторони у позаурочний час, тому що часом невимушена і спокійна атмосфера допомагає учням розслабитись і проявити свої здібності.

Беззаперечним фактом є те, що найбільш тісні дружні зв'язки з'являються саме в шкільний період. Адже значну частину свого життя ми проводимо в стінах школи, разом з однокласниками та вчителями. Отже, час, який учні проводять на уроках, перервах, позакласних заходах - сприяє, в тому числі, і соціалізації дітей.

Французька мова тісно переплетена з багатьма іншими дисциплінами, які викладаються в стінах школи. Це дає змогу покращити проведення позакласної роботи, внести в неї щось нове та цікаве. Результативність та ефективність такого виду роботи залежить від організації та дотримання деяких умов, до яких можна віднести: добровільність участі учнів у позакласних заходах; цікавий зміст роботи; фундаментальна організація та проведення планованої позакласної роботи з даного предмету. Враховуючи це, вчитель має обирати форму проведення заходу, визначаючи головні цілі та завдання, які задовольняють інтереси аудиторії.

З урахуванням сказаного метою позакласної роботи з французької мови в загальноосвітніх навчальних закладах виступає розширення і поглиблення знань, умінь і навичок іншомовної комунікативної діяльності, мотивація учнів

та їх всебічний розвиток. Облік психолого-педагогічних особливостей викладання французької мови є важливим фактором для досягнення поставленої мети, адже якщо вчитель добре знає властивості особистості, то він з легкістю зможе визначити в якій саме формі чи за яким змістом провести позакласну роботу з учнями [18, с. 200].

Організація позакласної діяльності на початковому етапі передбачає роз'яснення соціальної та особистісної значущості французької мови, організацію комунікативної культури учнів, задоволення досягнутими результатами позакласної роботи. На наступному етапі доцільно забезпечити прояв учнями більшої соціальної активності і прагнення до сприйняття нового матеріалу з французької мови, інтерес і серйозне ставлення до позаурочних завдань[21, с. 12].

На подальшому ж етапі важливо забезпечити всебічний розвиток особистості, отримання корисної додаткової інформації, поглиблене засвоєння знань з французької мови. Крім того важливо формувати науковий світогляд, соціальну активність, враховувати при проведенні позакласних заходів не тільки психологічні особливості школярів, а також організаційну, психологічну, інтелектуальну, емоційну єдність між учнями [16, с. 170].

Знання психологічних особливостей школярів є передумовою успішності вибору вчителем правильної форми навчання, визначення змісту і проведення позакласної роботи з іноземної мови. Позакласні заходи сприяють гарній мовній підготовці та оволодінню мовним матеріалом з французької мови в загальноосвітній школі[20, с. 13].

Відповідно, можна зробити висновок, що позакласною роботою з французької мови є система організованих і цілеспрямованих занять, які проводяться в позаурочний час для розширення й поглиблення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей і нахилів учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення корисного відпочинку. Основними видами діяльності при позакласній роботі є інтелектуально-

пізнавальна, ціннісно-орієнтувальна, громадська, трудова, художньо-творча, фізкультурно-спортивна [13, с. 26].

На сьогоднішній день за допомогою позакласної роботи можна розширити та поглибити отримані на уроці знання учнів і підвищити інтерес учнів до певної дисципліни. Якщо ознайомити дітей з якимось цікавим питанням або явищем під час проведення позакласного заходу, то це може зацікавити учнів та спонукати їх більш детально вивчити сутність цього питання. Існують певні вимоги яких потрібно дотримуватися при організації позакласної роботи у школі з французької мови:

- позакласні уроки не мають відволікати учнів від навчальної програми;
- обирати матеріал потрібно згідно з рівнем знань учні та згідно з їхнім віком;
- повинен бути тісний зв'язок навчально-виховної роботи на уроці і на позакласних заняттях;
- зміст позакласного заходу та форма його організації повинні бути цікавими для учнів та мотивувати їх;
- необхідне поєднання добровільності роботи з обов'язковістю її виконання [14, с. 14].

Водночас тематика позакласних занять з французької мови не запропонована, її вибирає педагог сам або спільно з учнями, погодившись із схильностями і бажаннями останніх і, звичайно, можливостями навчального закладу. Заняття не скуті жорстким регламентом освітньої програми і лімітом навчального часу. Вони майже повністю побудовані на ініціативі учнів, а форми їх проведення дуже різноманітні, мінливі і можуть бути зовсім незвичайні. Позакласне заняття має більш широкі можливості для того щоб ліквідувати невідповідності навчальної діяльності на уроці інтересам учнів. Такі відмінності, відрізняють позакласну роботу від обов'язкової навчальної, і визначають її привабливість для учнів [11, с. 5].

Система позакласних занять в загальноосвітній школі з французької мови має безліч форм організації, які можна виділити у дві групи: перша група –

епізодичні позакласні заняття, друга група – систематично повторювані позакласні заняття. До першої групи (епізодичні форми) належать такі заняття як: вечора різного характеру, предметні олімпіади, виставки, наукові конференції, турніри і КВН, екскурсії, декади. До другої групи (регулярні форми) належать такі: гуртки, наукові товариства, поради кабінету.

Кожна група позакласних занять з французької мови має свої особливості. Епізодичні форми позакласних занять є масовими, спрямовані на пробудження і розвиток пізнавального інтересу одночасно у великої кількості учнів. Однак слід зазначити, що ця група позакласних занять не дозволяє в достатній мірі здійснити цілеспрямовану регуляцію діяльності учнів з боку вчителя [12, с. 33].

Наприклад, шкільні науково-практичні конференції, є підсумком багатомісячної дослідницької, творчої діяльності, здійснюваної під керівництвом вчителів. Вони дають можливість розкритися обдарованим особистостям, проявити всі якості характеру, тому конференції – оптимальна форма роботи, метою якої є формування та розширення знань з предмета, розвиток світоглядних позицій.

При підготовці до конференції завдання вчителя – допомогти сформулювати проблему, підібрати науковий матеріал, скласти первинний план роботи, відкоригувати текст дослідження і підтримати учня емоційно.

Регулярні форми позакласної роботи на відміну від епізодичних включають в основному невеликий склад учнів, але дозволяють здійснити цілеспрямовану систематичну роботу.

Отже, сутність позакласної роботи з французької мови у школі є системою організованих і цілеспрямованих занять, які проводяться в позаурочний час для розширення й поглиблення знань, умінь і навичок з французької мови, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей і нахилів учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення корисного відпочинку.

1.2. Позакласна робота у 6 класі з французької мови

Позакласна робота у 6 класі із французької мови організована переважно у формі гуртків, які діють при школі. У загальноосвітніх школах кількість гуртків різна. Цезалежить від кількості ставок керівників гуртків, передбачених у штатному розкладі (це залежить від кількості дітей узагальноосвітньому навчальному закладі, його типу,пробільності й форми власності), від наявності компетентнихфахівців, які мають кваліфікацію керівника гуртка.

Рекомендованими формами виховної роботи для учнів 6 класів є відверта розмова, тренінг, гра-експрес, рольова гра, вікторина, веселі старты та естафети, колективна творча справа (КТС), проект, колективне ігрове спілкування, похід, спартакіада, турнір, гра-анкета, колаж, ігрова програма, пошукова гра, екологічна стежка, художня галерея, конкурс-ярмарок, трудовий десант, інтелектуальна гра тощо. Слід звернути увагу на розвиток мислення старшокласників, на становлення нових мотивів професійного та життєвого самовизначення, допомагати їм визначати та складати плани свого індивідуального розвитку. При цьому слід враховувати їх вікові особливості [2, с. 35].

Інтерактивні форми передбачають обов'язкове включення аудиторії, яка стає учасником дійства, і його умови потребують від глядача певних дій, знань,вчинків. Інтерактивні форми дають змогу одночасно як подавати інформацію й формувати певні навички, так перевіряти наявний рівень знань та вмінь. Переваги інтерактивних форм роботи:

- мають високу результативність у засвоєнні знань та формуванні практичних вмінь і навичок:
- дозволяють за той самий проміжок навчального часу збільшити обсяг виконаної роботи;
- сприяють формуванню вміння співпрацювати в команді;
- розвивають гуманні, толерантні стосунки між учасниками навчально-виховного процесу;

- активізують власний досвід, знання та вміння учасників навчально-виховного процесу, розвивають пам'ять та здатність до самоконтролю [4, с. 7].

Змагання команд КВК - найпопулярніший серед молоді жанр. Він легкий, рухливий, емоційний, гумористичний. Дуже важливим у цьому жанрі є «здоровий» гумор, який має викривати вади легковажної поведінки, сценічна культура, жвавість, гнучкість мислення.

Читацька конференція - важливий засіб пропаганди художньої та науково-популярної літератури серед учнів. Конференція допомагає учням глибоко зрозуміти зміст та образи твору, особливості мови та стилю, більше знати про особистість письменника, дати правильну естетичну оцінку подіям, описаним у творі. Структура проведення читацької конференції залежить від теми, класу.

Тематичні вечори присвячуються суспільно-політичним подіям, державним святкам, пам'ятним і знаменним датам у житті народів України. Цінність тематичного вечора полягає в тому, що в його підготовці та проведенні беруть участь самі учні, вони проявляють ініціативу, самостійність, ерудованість у доборі теми, запрошують гостей, оформляють приміщення, готують книжкові виставки, художню самодіяльність, підбирають кінофільми [5, с. 6].

Інтелектуально-пізнавальні форми. Найчастіше це варіанти інтелектуально-пізнавальних телевізійних програм. Стандартний підхід: використання сценаріїв вже існуючих інтелектуально-пізнавальних телевізійних програм: «Що? Де? Коли?», «Слабка ланка», «Брейн-ринг», «Найрозумніший» тощо. Незмінним залишається зміст, основа якого «запитання відповіді» та винахідницький підхід до підбору форм постановки запитань. Пошук форми проведення, яка надасть можливість глядачам приймати не пасивну, а активну участь у програмі разом з учасниками команд [6, с. 14].

Вечори запитань і відповідей – одна з ефективних форм організації виховання учнів, це цікавий і живий засіб роз'яснення учням різноманітних

питань внутрішнього і міжнародного життя України, виробництва, науки, техніки, культури, спорту, явищ природи [6, с. 10].

Відкритий мікрофон - це форма публіцистичної діяльності учнів у школі. Звичайно учні критикують негативні сторони життя школи, розмірковують над життєво важливими проблемами. Вчитель повинен допомогти учням добре підготуватися, взяти участь у відкритому мікрофоні.

Теми виступів можуть бути сформульовані таким чином: «Що я хочу сказати...», «Чому в мене болить душа», «Увага, проблема», «Прошу слова». Виступи можуть бути побудовані за схемою: «Теза – аргумент – ілюстрація». Для організації відкритого мікрофона створюється робоча група, яка бере на себе організаційну, технічну та естетичну підготовки, встановлює кількість ораторів, забезпечує тишу під час виступів [8, с. 21].

Публічні лекції французькою мовою - це лекції для школярів, на яких присутні вчителі, іноді батьки. Вони тривають 15- 20 хв. і проводиться під час великої перерви. Щоб зацікавити слухачів, лекція повинна бути інформаційно-насиченою, з яскравими прикладами, впливати на настрій слухачів, мати продумане оформлення [7, с. 7].

Отже, учням 6 класу під час вивчення французької мови пропонується ряд заходів, які сприяють організації позакласної роботи з ними. При цьому основними методами та формами проведення позакласної роботи є КВК, публічні лекції, відкритий мікрофон, вечори запитань і відповідей, тематичні вечори, інтелектуально-пізнавальні форми, читацька конференція.

Таким чином, позакласна робота являє собою систему організованих і цілеспрямованих занять, які проводяться в позаурочний час для розширення й поглиблення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей і нахилів учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення корисного відпочинку. Основними видами діяльності при позакласній роботі є інтелектуально-пізнавальна, ціннісно-орієнтувальна, громадська, трудова, художньо-творча, фізкультурно-спортивна. При цьому основні завдання позакласної роботи в школі такі: закріплення і поглиблення знань, набутих у

процесі навчання; розширення загальноосвітнього кругозору учнів, формування в них наукового світогляду; формування інтересів до різних галузей науки, техніки, мистецтва, спорту, виявлення і розвиток індивідуальних творчих здібностей і нахилів; організація дозвілля школярів, культурного відпочинку й розумних розваг; поширення виховного впливу на учнів у різних напрямках виховання. Мета позакласної роботи полягає у формуванні в дитини позитивної Я-концепції. Основні функції позакласної роботи є такі як виховна, розвивальна, навчальна. Водночас позакласна робота важлива для учнів 6 класу, які вивчають французьку мову.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ З ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ У 6 КЛАСІ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

2.1. Організація дослідження та його методи

З метою визначення того, які заходи позакласної роботи під час вивчення французької мови у 6 класі є найбільш ефективними, було проведено пробне навчання. Воно відбувалося на базі ЗЗСО № 112 м. Києва, респондентами стали 16 учнів 6 класу, які вивчають французьку мову. Відповідно було організовано наступні етапи дослідження.

Перший етап. Формування вибірки. З 16-ма учнями 6-го класу даного навчального закладу було проведено бесіду, де було розкрито сутність дослідження, його призначення, мету, основні процедури експерименту. При цьому важливо було визначити, що таке дослідження спрямоване на організацію ефективної позакласної роботи з французької мови, тож не вплине на навчальну успішність, а лише дозволить визначити оптимальні форми роботи з учнями. Цей етап тривав 1 тиждень.

Другий етап. Протягом даного етапу було організовано підготовку та проведено захід з позакласної роботи. Для цього було обрано груповий захід з французької мови: Свято Різдва. Даний етап став однією з основ дослідження і тривав разом з усіма підготовчими та організаційними заходами.

Важливість позакласного заходу з французької мови до свята Різдва (Додаток 1) полягає у тому, щоб удосконалювати мовленнєві навички і вміння учнів, систематизувати знання учнів з теми "Традиції Франції", збагачувати знання учнів про країну, мова якої вивчається, розвивати культуру спілкування, розширювати кругозір, виховувати інтерес і повагу до країни, мова якої вивчається, до її історії і культури, формувати соціокультурну компетенцію учнів. Також практична користь від даного заходу полягає у заохоченні учнів до навчання у неформальній обстановці та сприянні дружньому спілкуванню між однокласниками.

Третій етап передбачав проведення самого дослідження. Для цього учням було запропоновано пройти анкетування та опитування, а також здійснювалося спостереження до, в ході проведення позакласного заходу та певний період часу по його завершенню. При цьому важливим було порівняти успішність учнів до проведення позакласного заходу та після нього. Загалом цей етап тривав 2 тижні.

Четвертий етап передбачав узагальнення отриманих результатів дослідження. Він полягав в аналізі усних відповідей учнів та їх анкет, результатів успішності у навчальному журналі, аналізі спостереження. Цей етап тривав 1 тиждень і дозволив виявити рівень зацікавленості учнів у такому заході та взаємозв'язок позакласних заходів із академічним рівнем успішності учнів.

Загалом дослідження тривало 1 місяць. Воно базувалася на наступних емпіричних методах.

По-перше, анкетування. За допомогою анкети було з'ясовано:

- чи проводяться з учнями позакласні заходи,
- які заходи найбільше подобаються учням,
- точку зору учнів на позакласні заходи,
- успішність учнів.

Кожна анкета була анонімною, що дозволило отримати об'єктивні результати.

По-друге, опитування. Опитування проводилося на рахунок того, яке ставлення та враження про позакласну роботу склалося у опитуваних. Також в ході опитування існує реальна можливість отримати думку учнів про дану форму проведення навчання та визначити, які можуть бути недоліки традиційних форм навчання.

По-третє, спостереження. Спостереження дозволяє говорити про покращення рівня володіння французької мови дітьми чи взагалі про відсутність змін. Крім того, до спостереження можна віднести аналіз успішності учнів на основі даних із класного журналу. Для цього бралися показники у балах за попередній період та порівнювалися із поточним. Наслідком проведення позакласного заходу стало збільшення зацікавленості учнів у вивченні французької мови та як результат покращення їх поточних оцінок.

Отже, проведене дослідження здійснювалося у розрізі 4 етапів. При цьому воно базувалося на таких методиках як спостереження, анкетування, опитування. Основою для дослідження, став позакласний захід з французької мови до свята Різдва (Додаток 1).

2.2. Аналіз отриманих результатів

Для аналізу отриманих результатів, учням було запропоновано пройти анкетування. Воно складалося із заповнення анкети, що мала наступний вигляд. Таблиця 2.2.1. Анкета «Позакласна робота з учнями 6 класу під час вивчення французької мови».

Таблиця 2.2.1

Анкета «Позакласна робота з учнями 6 класу під час вивчення французької мови»

№ з/п	Питання	Відповідь
1	Чи проводили з вами групові позакласні заходи під час вивчення французької мови?	
2	Чи подобається вам позакласна робота?	

3	Які заходи ви вважаєте найбільш корисним при вивченні французької мови?	
4	Який у вас бал з французької мови в останній чверті?	
5	Чи вважаєте ви позакласну роботу ефективною?	
6	Які б заходи ви додали до позакласної роботи?	

Відповідно, було отримані такі результати:

- щодо першого питання, то всі 16 учнів дали відповідь, що під час вивчення французької мови з ними проводять позакласні заходи. В подальшому під час опитування вони доповнили свої відповіді тим що з ними переважно застосовують традиційне навчання за допомогою підручника, проте при вивченні нових тем вчитель може пропонувати поглянути графічний матеріал або показує їм мультимедійну презентацію. Однак учні відзначають, що такі форми роботи не дуже їх зацікавлюють.

- щодо другого питання, то на основі відповідей 16 учнів, стало зрозуміло, що переважній більшості учнів такі заходи подобаються, частина ставиться байдуже і кілька учнів не в захваті від подібної позаурочної діяльності.

Однак діти вважають такі заходи є ефективними при вивченні французької мови та цікавими.

- на третє питання не було дано однозначного результату, але всі учні зійшлись у своїх відповідях в тому що найбільш ефективними прийомами в навчанні є використання відеоматеріалів, презентацій та ігрової форми викладення матеріалу. Жоден з опитуваних не відзначив ефективності проведення звичайних класних уроків на основі підручника.

- на четверте питання учні відповіли наступним чином:

6 балів – 2 учні

7 балів – 3 учні

8 балів – 6 учнів;

6 балів – 3 учні;

10 балів – 2 учні.



Рис. 2.2.2. Який у вас бал з французької мови в останній чверті?

Тобто половина учнів має бал 8, що говорить про переважання середнього рівня знань французької мови.

- на п'яте питання 11 учнів відповіли, що вважають ефективною позакласну роботу, а 5 відповіли, що не вважають її ефективною.

- у шостому питанні вони б додали організацію шкільних дискотек із французькими піснями, КВК на французькій мові, організацію інтелектуальних ігор.

Наступним було проведене опитування. Під час опитування було задані наступні питання:

- Чи сподобався вам проведений захід?
- Чому саме цей захід?
- Як він вплинув на ваші знання французької мови?
- Як ви вважаєте, як часто потрібно проводити позакласну роботу та яка тривалість позакласного заходу є оптимальною?
- Щоб ви змінили у формі проведення заходів позакласної роботи ?

Під час цього опитування було отримано відповіді, що дітям даний захід: сподобався – 10 учнів, не сподобався – 2 учнів, було байдуже – 4 учнів. Учні, яким сподобався захід відмітили, що така робота дозволяє почуватися впевненими перед публікою, формувати вміння чітко висловлювати свої думки, покращувати володіння розмовною французькою мовою, дізнаватися нові слова

та фрази, також це цікава форма роботи, адже знання формуються без перевантаження. Було також зазначено, що даний позакласний захід дозволяє розвивати літературну французьку мову, формувати розуміння історичної основи французької нації; також це дозволяє легко та цікаво сприймати інформацію, розвивати уяву. Учні яким не сподобався захід відмітили, що їм важко дається дана форма навчання та відсутній інтерес до позакласних заходів. Учні яким було байдуже відмітили, що звичайний урок нічим не гірший позакласного заходу.

Це відображено на Рис. 2.2.3. Критерії ефективності заходу запропоновані опитуваними.



Рис. 2.2.3. Критерії ефективності заходу запропоновані опитуваними

Тож для учнів критеріями ефективності заходу виступили:

- покращення володіння розмовною та літературною мовою;
- формування лексичного словника;
- цікавість заходу та простота його відтворення;
- швидке сприйняття інформації.

На думку опитаних, позакласну роботу потрібно проводити не рідше 1 разу на 2 тижні, адже лише так можна забезпечити ефективність від таких заходів. При цьому тривалість кожного заходу має бути у межах 45 хвилин, максимально 1 годину, залежно від типу заходу. При цьому учні додали б до заходів орієнтацію на сучасне мистецтво Франції: вивчення музики, фільмів, книг, картин. Для цього вони пропонують відвідати мистецьку галерею, кінотеатр, виставку книжкового мистецтва, концерти за участю французьких співаків. В аспекті спостереження було порівняно успіхи учнів із попереднього періоду та станом на даний час. Це відображено у Таблиці 2.2.4. Співвідношення успішності учнів до проведення позакласної роботи та після.

Таблиця 2.2.4

**Співвідношення успішності учнів до проведення позакласної роботи
та після**

Номер з/п	Оцінка до дослідження у балах	Оцінка після дослідження у балах
1	6	7
2	8	6
3	8	6
4	7	8
5	10	11
6	6	10
7	10	10
8	7	8
6	7	8
10	6	7
11	8	8
12	8	8
13	6	10
14	8	8
15	8	6
16	6	10

Відповідно до отриманих даних, у 12 з 16 дітей навчальні показники покращилися на 1 бал, що свідчить про ефективність заходів. Тобто у 80% досліджуваних успішність зросла, лише у 20% (4 учні) успішність не змінилася. Це відображено на Рис. 2.2.5. Покращення навчальних показників до та після дослідження.



Рис. 2.2.5. Покращення навчальних показників до та після дослідження

Крім того проведене спостереження показало, що рівень знань дітей значно покращився. Вони досить активно почали висловлювати свою думку французькою, у них зростає зацікавленість у вивченні цієї мови, учні почали демонструвати знання маловживаних словесних конструкцій. Загалом можна говорити про покращення рівня володіння французькою мовою.

Отже, дослідження дозволило виявити, що даний позакласний захід виявився достатньо ефективним. Також проведене дослідження дозволило виявити, що у більшості учнів покращилися навчальні показники.

Таким чином можна говорити, що проведене дослідження базувалося на таких методах дослідження як анкетування, опитування, спостереження. Воно тривало 1 місяць та мало 4 етапи, де 2-й етап тривав найдовше. Водночас доцільно зазначити, що проведена позакласна робота базувалася на такій формі заходів як позакласний захід з французької мови до свята Різдва (Додаток 1). До того ж учні визначили, що позакласна робота є досить ефективною в аспекті розвитку володіння французькою мовою.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі було теоретично та практично розкрито зміст та форми позакласної роботи з французької мови в 6 класі. Згідно проведеного дослідження було отримано наступні висновки.

Проаналізовано наукові праці з теми дослідження. У працях вітчизняних дослідників з даної теми було приділено значну увагу сутності визначення «позакласна робота», її проявам та напрямками, формам. При цьому узагальнено даний термін трактується як система організованих і цілеспрямованих занять, які проводяться в позаурочний час для розширення й поглиблення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей і нахилів учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення корисного відпочинку.

Розкрито сутність позакласної роботи у школі. Сутність позакласної роботи відображена у таких державних освітніх документах як Концепція позакласної виховної роботи загальноосвітньої школи, Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст. При цьому використовуються різні форми та напрямки роботи. Основними завданнями позакласної роботи в школі є закріплення і поглиблення знань, набутих у процесі навчання; розширення загальноосвітнього кругозору учнів; формування інтересів до різних галузей науки, техніки, мистецтва, спорту. Мету і завдання позакласної роботи визначають її функції – навчальна, виховна й розвивальна.

Описано позакласну роботу у 6 класі з французької мови. Можна визначити, що учням 6 класу під час вивчення французької мови пропонується ряд заходів, які сприяють організації позакласної роботи з ними. При цьому основним методом та формою проведення позакласної роботи є позакласний захід з французької мови до свята Різдва (Додаток 1).

Охарактеризовано організацію дослідження та його методи. Проведене дослідження здійснювалося у розрізі 4 етапів та зайняло 1 місяць. При цьому воно базувалася на таких методиках як спостереження, анкетування,

опитування. Позакласний захід з французької мови до свята Різдва (Додаток 1)- є базою даного дослідження.

Проаналізовано отримані результати. Проведене дослідження дозволило виявити, що позакласний захід з французької мови до свята Різдва доволі ефективним та дієвим методом проведення позакласного заняття. Також проведене дослідження дозволило виявити, що у більшості учнів покращилися навчальні показники. При цьому учні виявили зацікавленість у проведенні додаткових заходів в аспекті позакласної роботи.

Таким чином, позакласну роботу можна назвати чи не найважливішим шляхом формування практичних знань із французької мови у 6 класі. При цьому основна увага повинна бути приділена заходам, які не лише дозволяють засвоїти значний обсяг інформації за короткий період, але й є цікавими, актуальними та простими у впровадженні. Тож для 6 класу потрібно підбирати такі форми позакласної роботи, які відповідають віковим та психологічним особливостям дітей.

ABSTRAIT

L'ouvrage dévoile théoriquement et pratiquement le contenu et les formes des travaux parascolaires sur la langue française en 6e. Selon les recherches menées, les conclusions suivantes ont été obtenues.

Les travaux scientifiques sur le sujet de recherche ont été analysés. Dans les travaux des chercheurs nationaux sur ce sujet, une attention considérable a été accordée à l'essence de la définition du «travail parascolaire», à ses manifestations et directions, formes. Dans le même temps, en général, ce terme est interprété comme un système de cours organisés et ciblés qui se tiennent en dehors des heures de classe pour élargir et approfondir les connaissances, les capacités et les compétences, développer l'indépendance, les capacités individuelles et les inclinations des élèves, ainsi que satisfaire leurs intérêts et leur procurer un repos utile.

L'essence du travail parascolaire à l'école est révélée. L'essence du travail parascolaire se reflète dans des documents éducatifs d'État tels que le concept de travail éducatif parascolaire d'une école polyvalente, le programme national d'État "Éducation" (Ukraine du 21e siècle. Dans le même temps, diverses formes et directions de travail sont Les principales tâches du travail parascolaire à l'école sont de consolider et d'approfondir les connaissances acquises au cours du processus d'apprentissage, d'élargir les horizons éducatifs généraux des élèves, de former des intérêts dans divers domaines de la science, de la technologie, de l'art et du sport. le travail parascolaire est déterminé par ses fonctions - éducatives, éducatives et de développement.

Des travaux parascolaires en 6ème sur la langue française sont décrits. On constate que les élèves de 6e année se voient proposer un certain nombre d'activités au cours de leurs études de langue française qui contribuent à l'organisation de travaux parascolaires avec eux. Dans le même temps, les principales méthodes et formes de réalisation de travaux parascolaires organisent un concours pour les amateurs de la langue française parmi les élèves de la 6e année; célébration de la langue française; Un événement périscolaire en français pour les vacances de Noël.

L'organisation de la recherche et ses méthodes sont décrites. La recherche s'est déroulée en 4 étapes et a duré 1 mois. En même temps, il était basé sur des méthodes telles que l'observation, les questionnaires, les enquêtes. Les activités qui sont devenues la base de la recherche étaient des formes de travail parascolaire telles que la tenue d'un concours d'amateurs de la langue française parmi les élèves de 6e année; célébration de la langue française; Un événement périscolaire en français pour les vacances de Noël.

Les résultats obtenus ont été analysés. Les recherches menées ont révélé que l'événement le plus efficace est la compétition amateur. De plus, la recherche a permis de découvrir que la plupart des élèves ont amélioré leurs performances scolaires. Dans le même temps, les étudiants ont manifesté leur intérêt à mener des activités supplémentaires dans le cadre du travail parascolaire.

Ainsi, le travail parascolaire est un moyen important de former des connaissances pratiques de la langue française en 6e année. Dans le même temps, l'attention principale doit être accordée aux activités qui non seulement vous permettent d'apprendre une quantité importante d'informations en peu de temps, mais qui sont également intéressantes et faciles à mettre en œuvre. Par conséquent, pour la 6e année, il est nécessaire de sélectionner les formes de travail parascolaire qui correspondent à l'âge et aux caractéristiques psychologiques des enfants.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базильчук Л. Проблема організації позакласної роботи в загальноосвітній школі. Педагогіка. 2020. Вип. 126. С. 6-10.
2. Бігич І., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова. Ірпінь, 2016. 368 с.
3. Вербицький В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. Київ, 2020. 14 с.
4. Воронін Д. Методичні особливості організації та проведення позакласної роботи з учнями основної школи. Педагогічний університет. 2021. Вип. 1. С. 6-11.
5. Дубяга А. Методичний путівник класного керівника Нової української школи. Краматорськ, 2021. 45 с.
6. Здоренко Н. Позакласний захід з французької мови. Французька мова. 2020. Вип. 5. С. 6-12.
7. Матвіїшин В. Ведемо урок французькою мовою. Тернопіль, 2015. 72 с.
8. Науменко Є. Кращі позакласні заходи. Харків, 2016. 218 с.
9. Павленко Л. Позакласний захід з французької мови у рамках Дня французької мови. Французька мова. 2016. Вип. 6. С. 13-20.
10. Пархоменко О. Теоретичні основи організації позакласної виховної роботи. Виховний процес. 2017. С. 135-146.
11. Петрашкевич Т. Організація позаурочної роботи в класі. Київ, 2020. 13 с.
12. Петрович О. Сучасні організаційні форми позакласної роботи з літературно обдарованими учнями. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2014. № 1. С. 32-35.
13. Пічкур М. Позакласна робота. Київ, 2014. 264 с.
14. Радавська О. Методика навчання іноземної мови. Луцьк, 2017. 28 с.

15. Рацюк О. І. Нова українська школа: методика навчання французької мови у 1–4 класах закл. заг. сер. освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. / О. І. Рацюк, О. М. Якоб. К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. 48 с.
16. Шевчук О. Проблема організації позакласної роботи як складова професійно-педагогічної діяльності вчителя-словесника. Вчитель. 2013. Вип. 3. С. 236-243.
17. Christison C. The Benefits of Participating in Extracurricular Activities. *Journal of Graduate Studies in Education*. Volume 5. Pp. 17-20.
18. Davies L. *Extracurricular Activities*. Akita, 2013. 21 p.
19. Dinca D. L'Adéquation Emploi, Qualification, Formation, éducation Peut-Elle évoluer Dans Le Temps. *Analele Universității din Craiova*. 2018. Vol. 36. Pp. 161-202.
20. Floc'h N. Les activités extrascolaires, un facteur négligé de l'adaptation scolaire des enfants et des adolescents. *Réussir à l'école*. 2017. Vol. 6. Pp. 165-182.
21. Passy J. Les activités extra-scolaires et culturelles du primaire. *Rentrée*, 2020. 16 p.
22. Sowden R. Les activités extra-scolaires au Royaume-Uni. *Royaume*, 2020. 30 P.

Додаток 1

Сценарій позакласного заходу з французької мови

Тема: "Noël en France"

Форма організації: груповий захід

Вид: бесіда

Цілі: удосконалювати мовленнєві навички та вміння учнів; збагачувати знання учнів про країну, мова якої вивчається; виховати інтерес до традицій, історії та культури країни, мова якої вивчається.

Клас, в якому проводиться позакласний захід: 6-А

Час і місце проведення: 09.12.22, ЗЗСО № 112 м.Києва.

Кількість учасників: 16

Оснащення, необхідне для проведення заходу: відеоматеріал до теми.

Хід позакласного заходу

I етап. Організаційний. Вступне слово ведучого. Повідомлення цілей заходу.

Ведуча: Bonjour, mes enfants! Je suis très ravi de vous voir. Aujourd'hui, nous nous sommes réunis pour une raison. Nous allons apprendre un peu de nouvelles informations sur la France ! Qui me dira que les Français fêtent le 25 décembre ?

Діти: Noël est célébré en France le 25 décembre.

Ведуча: -Exactement! Comme vous l'avez peut-être deviné, aujourd'hui nous allons parler de Noël en France. Peut-être connaissez-vous déjà les traditions de la fête de Noël en France ?

Діти: Nous savons que pour Noël, il faut décorer la maison, mettre le sapin et préparer un dîner de fête.

Ведуча: Oui, vous avez raison. Et maintenant, je vous propose de regarder une courte vidéo pour en savoir plus sur cette fête.

<https://youtu.be/fErFrmY9Mpo> - відео про святкування Різдва.

Ведуча: Alors, les enfants, vérifions avec quelle attention vous avez regardé la vidéo. Jouons à un quiz et vous répondrez aux questions suivantes :

1. Quand est-ce que l'on fête Noël en France ?

- A) Le 24 décembre
- B) Le 25 décembre
- C) Le 31 décembre
- D) Le 1er janvier

2. Que font les enfants et les grands-enfants dès le 1er décembre ?

- A) Ils ouvrent chaque jour une fenêtre de leur calendrier de l'Avent.
- B) Ils écrivent une lettre au Père Noël.
- C) Ils décorent le sapin de Noël.
- D) Ils mangent des chocolats.

3. Que se cache-t-il derrière chaque fenêtre du calendrier de l'Avent ?

- A) Une surprise
- B) Un jouet
- C) Un chocolat
- D) Toutes les réponses sont correctes

4. Comment décore-t-on le sapin de Noël ?

- A) Avec des guirlandes, des boules et une étoile tout en haut.
- B) Avec des chaussettes en haut de la cheminée.
- C) Avec une couronne de Noël à la porte d'entrée.
- D) Toutes les réponses sont correctes.

5. Qu'est-ce que les familles chrétiennes installent en bas du sapin ?

- A) Une crèche
- B) Des illuminations
- C) Des chaussettes
- D) Une couronne de Noël

6. Qui descend par la cheminée dans la nuit du 24 au 25 décembre pour déposer les cadeaux ?

- A) Le Père Noël
- B) Saint-Nicolas
- C) Le Père Fouettard
- D) Les reines

7. Quel est le plat principal traditionnel du repas de Noël en France ?

- A) La dinde aux marrons
- B) Le foie gras
- C) Les huîtres
- D) La bûche de Noël

8. Quand est-ce que Saint-Nicolas est fêté en France ?

- A) Le 24 décembre
- B) Le 25 décembre
- C) Le 6 décembre
- D) Le 31 décembre

9. Que fait Saint-Nicolas dans la nuit du 5 au 6 décembre ?

- A) Il récompense les enfants qui ont été sages toute l'année.
- B) Il punit les enfants qui ont fait des bêtises.
- C) Il descend par la cheminée pour déposer les cadeaux.
- D) Toutes les réponses sont correctes.

10. Dans quels pays francophones Saint-Nicolas est-il considéré comme le protecteur des enfants ?

- A) Dans le nord-est de la France, au Luxembourg, en Belgique et en Suisse

- B) En France, en Espagne et en Italie
- C) Au Canada, en Belgique et en Suisse
- D) En France, en Belgique et en Suisse

Правильні відповіді:

1. B
2. A
3. D
4. A
5. A
6. A
7. A
8. C
9. A
10. A

Діти: (відповідають на запитання)

II етап. Основний.

Ведуча: Alors, les enfants, dites-moi, s'il vous plaît, quelles traditions de Noël avez-vous le plus aimées ?

Діти: (по черзі розповідають що саме їм сподобалось у святкуванні Різдва у Франції)

Ведуча: Bien fait! Comparez maintenant comment Noël est célébré en France et en Ukraine.

Діти: (Розповідають про спільні та відмінні риси святкування Різдва в двох країнах)

III етап. Заключний. Підбиття підсумків позакласного заходу.

Ведуча: Que retenez-vous le plus de cette vidéo ?

Діти: (розповідають, що саме справило на них найбільше враження)

Ведуча: Merci à tous ceux qui se sont réunis ici aujourd'hui ! J'espère que vous avez aimé parler de Noël ! Joyeuses fêtes et à bientôt !

Діти: Joyeuses fêtes et à bientôt !